

MEMORIE VAN ANTWOORD

Memorie van Antwoord m.b.t. gestelde vóórvragen ex. artikel 11 van de Verordening op de raadscommissie Beekdaelen 2020 van de **raadsfractie VVD** ten aanzien van het **agendapunt D.2 Preventie- en handhavingsplan jeugd en alcohol Zuid-Limburg 2021-2024** ter behandeling in de raadscommissie van 23 februari 2021.

Vraag 1

Onder doel 3 (gezondheidszorg voor iedereen) luiden de deeldoelstellingen 3.4: 'Mentale gezondheid en welzijn bevorderen' en 3.5 'De preventie en behandeling versterken van misbruik van verslavende middelen'. Als gemeentelijke taak om deze doelstellingen te behalen, wordt genoemd: 'Samen met (zorg)partners maatregelen treffen gericht op preventie en behandeling verslaving'. Hieraan draagt het beleidsplan - en het op te stellen Uitvoeringsplan - bij door in te zetten op universele preventie/voorlichting, handhaving en selectieve preventie zoals doorverwijzing naar aanbod van bureau Halt en/of interventies door Mondriaan.

- a) Wat is de relatie van de jeugd binnen deze doelstellingen?
- b) Welk percentage van de drinkende jeugdigen komt in aanraking met verslaving?
- c) In hoeverre is het belang van de drinkende jeugd vertegenwoordigd in de global goals?

Antwoord

- a) Goal 3 richt zich, net als andere Global Goals, op de totale bevolking waarvan de jeugd deel uit maakt.
- b) Uit cijfers (CBS, Trimbos, Jellinek) blijkt dat in Nederland 11,6 miljoen mensen alcohol drinken. Er zijn 1,29 miljoen zware drinkers waarvan ruim 78.400 mensen afhankelijk zijn van alcohol. Welke percentage daarvan bestaat uit jongeren die alcohol verslaafd zijn, is niet bekend. Wel is bekend dat er ruim 1100 jongeren in behandeling zijn voor alcohol of drugsverslaving (gegevens Jellinek)
- c) Het belang van de drinkende jeugd is niet specifiek vertegenwoordigd in de global goals. Goal 3 richt zich op verslavende middelen in het algemeen.

Vraag 2

Financiën:

"Dit voorstel kent geen financiële gevolgen. Het op te stellen uitvoeringsplan – en daaruit voortvloeiend - de jaarlijks in te zetten handhavingscapaciteit, zal naar verwachting financiële

gevolgen hebben.” Bovenstaande, gezien de directe relatie met het voorstel en aankomende plan, spreekt elkaar tegen. Kunt u dit toelichten?

Antwoord:

Het raadsvoorstel om het Preventie en Handhavings ‘an sich’ vast te stellen, heeft geen financiële gevolgen. Pas als, aan de hand van het op te stellen uitvoeringsplan/programma, duidelijk wordt welke acties door wie en wanneer moeten plaatsvinden om de genoemde doelstellingen te behalen, waaronder de handhavingscapaciteit die ingezet moet worden, is het mogelijk om de kosten hiervan in kaart te brengen.

Vraag 3

Vervolgtraject en verantwoording:

“Het streven is om in iedere Zuid-Limburgse gemeente het plan in het eerste kwartaal van 2021 door de raad te laten vaststellen. Vervolgens stellen wij een Uitvoeringsplan op.” Kunt u toelichten wat goedkeuring dient te krijgen van de raad, dit voorstel of “het plan”?

Antwoord:

Wettelijk is bepaald dat alle gemeenten iedere vier jaar een preventie- en handhavingsplan jeugd en alcohol moeten vaststellen, in beginsel gelijktijdig met het vaststellen van de lokale nota gezondheidsbeleid. Het gaat hierbij om het preventie en handhavingsplan dat als bijlage deel uitmaakt van dit raadsvoorstel.

Dit preventie en handhavingsplan geeft de gezamenlijke regionale doelen en doelstellingen aan en elke gemeente kan eigen accenten aangeven in de uitvoering. Beekdaelen zal dat doen in het nog op te stellen Uitvoeringsplan/-programma op dat instemming van B&W behoeft.

Vraag 4

Het preventie- en handhavingsplan jeugd en alcohol loopt van 2021 tot 2024, het gezondheidsbeleid loopt van 2020 tot 2023. In beginsel moeten deze plannen gelijktijdig worden opgesteld. In huidige setting waar het beleid tot 2023 loopt en het plan tot 2024, blijft het plan altijd een jaar achtergesteld op het beleid. Kan dit rechtgetrokken worden of is dit een bewuste keuze?

Antwoord

Voor het opstellen van een volgend preventie- en handhavingsplan zijn de resultaten van de GGD Jeugd gezondheidsmonitor nodig. Dit onderzoek vindt om de vier jaar plaats. Naar verwachting zijn nieuwe cijfers over alcoholgebruik onder jongeren pas weer medio 2024 beschikbaar. In dat geval blijft het plan inderdaad altijd een jaar achterlopen op de vaststelling van het (regionale en lokale) gezondheidsbeleid.

Vraag 5

Hoe vroeger jongeren beginnen met drinken, hoe meer risico zij op latere leeftijd lopen om zelf problematisch te gaan drinken of verslaafd te raken.”

- a) Uit welke onderzoeken is dit gebleken?
- b) Welke andere factoren dragen hieraan bij?

Antwoord

Het Trimbos instituut doet onderzoek naar de factoren die alcoholgebruik stimuleren en de factoren die alcoholgebruik juist afremmen (de beschermende factoren). De website van Trimbos bevat veel informatie hierover:

<https://expertisecentrumalcohol.trimbos.nl/items/details/risico-en-beschermde-factoren-sociale-omgeving-het-gezin>

<https://www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel/product/pm0299-zien-drinken-doet-drinken>

De factsheet 'Zien Drinken Doet Drinken?' geeft een overzicht van de recente literatuur naar de effecten van alcoholgebruik in de sociale omgeving op kennis, opvattingen en gebruik van alcohol door jongeren. Drie bronnen van omgevingsinvloeden worden onderscheiden: (1) ouders, (2) vrienden en leeftijdsgenoten, (3) de media (reclame en niet-commerciële alcoholbeelden).

Vraag 6

"Daarnaast is NIX18 ook ontstaan voor het terugdringen van alcoholintoxicaties op jonge leeftijd." In de huidige wetgeving is alcohol toegankelijk vanaf 18 jaar. Waar vroeger men kon wennen in huiselijke en enigszins gesloten setting, is het nu mogelijk vanaf 18 jaar, midden in het begin van de studententijd, niet alleen toegang te krijgen tot lichte alcoholische dranken zoals bier en wijn, maar ook alle zwaardere alcoholische dranken. Het proces van gewenning en lering in enigszins veilige setting onder toeziend oog van ouders is hiermee vervallen en heeft plaatsgemaakt in de vuurdoop van het studenten en uitgaansleven. Doet dit alcoholmisbruik en de negatieve effecten die men beoogt te verminderen niet teniet?

Antwoord

Deze, logische, gedachtegang is door onderzoek weerlegt. Het later starten met alcohol verkleint de kans op problematisch alcoholgebruik later. Uit onderzoek (zie website Trimbos) blijkt bovendien dat ouders die duidelijke regels afspreken met hun kinderen over alcohol en het alcoholgebruik van hun kind in de gaten houden, de kans verkleinen op alcoholproblemen bij hun kind op latere leeftijd. Ouders die alcohol drinken daarentegen, hebben vaker kinderen die vroeg beginnen met drinken, binge drinken of een alcoholverslaving ontwikkelen op latere leeftijd. Ook het zien drinken van ouders speelt een rol in het alcoholgebruik van jongeren [Smit, K., Otten, R., Voogt, C., Kleinjan, M., Engels, R. & Kuntsche, E. (2018). Exposure to drinking mediates the association between parental alcohol use and preteen alcohol use. *Addictive behaviors*, 87, 244-250]. Kinderen die hun broer of zus alcohol zien drinken, kunnen dit gedrag kopiëren [Turrisi, R. & A.E. Ray. Sustained parenting and college drinking in first-year students. *Developmental Psychobiology*, 2010. 52: p. 286-294]

Vraag 7

"Mogelijk dat de coronamaatregelen een positief effect hebben op de commerciële beschikbaarheid van alcohol in de toekomst." Deze zinsnede geeft een vertekend beeld over de alsmaar vooringenomen tijdelijkheid van de coronasituatie en de bijkomende maatregelen. Tevens is het mogelijk wegvallen van verschillende horecagelegenheden door de situatie als gevolg van corona, mocht dit met deze zin beoogd worden, een niet gemeente-waardige uitspraak die vooral zal leiden tot negatieve associëren en weerstand. Wij stellen voor om deze suggestieve zin te schrappen. Neemt u ons verzoek over, indien nee, waarom niet?

Antwoord

Hier is niet bedoeld aan te geven dat er mogelijk horecagelegenheden wegvallen met als gevolg minder commerciële beschikbaarheid van alcohol.

Het gaat hier om het besef dat gezond leven een betere (fysieke) uitgangspositie kan opleveren voor eenieder, van belang tijdens deze Corona epidemie, zo is gebleken. De landelijke overheid zal wellicht, in aansluiting op haar eigen preventie akkoord, de ruime beschikbaarheid van ongezond voedsel en drankaanbod terug willen dringen in de toekomst. Het woord coronamaatregelen is niet zo gelukkig gekozen inderdaad, beter was geweest: corona omstandigheden.

Vraag 8

In vier individuele gesprekken van één uur met een medewerker van de verslavingspreventie wordt getracht het problematische gedrag terug te dringen.”

- a) In hoeverre zijn “slechts” 4 gesprekken van 1 uur effectief tegen het terugdringen van problematisch gedrag?
- b) Is er nacontrole of contact over de beoogde effecten na verloop van tijd?

Antwoord

De Halt-medewerker kijkt samen met de jongere welke kennis versterkt kan worden om ervoor te zorgen dat hij/zij niet opnieuw de fout in gaat. Tijdens deze gesprekken wordt de jongere geleerd te oefenen met sociale vaardigheden, zoals het omgaan met groepsdruk, boosheid en gezag. Het is belangrijk dat ouders aanwezig zijn bij de gesprekken met Halt. Ouders moeten hun handtekening zetten onder de afspraken met Halt. Zo helpen zij hun kind ervoor te zorgen dat het niet opnieuw de fout in gaat. Mocht er uit de gesprekken blijken dat ouders opvoedvragen hebben, dan kan Halt hen hierbij ondersteunen of doorverwijzen naar de juiste hulpverleners.